

Preekserie Advent: Nieuw leven in het nieuwe licht Onderweg naar zondag 30 november 2025: 'Maak recht de weg van de Heer'

Tijdens deze weken leven we vanuit het evangelie van Johannes toe naar Kerst. Johannes sluit niet alleen mooi aan bij onze Genesis-serie (in het begin was het Woord), maar laat ook goed zien waar Kerst eigenlijk om draait: het Woord is mens geworden en heeft onder ons gewoond. Hij is het ware licht dat in de wereld gekomen is. In die eerste hoofdstukken van Johannes komen zowel het verwachten als het komen van Jezus samen.

De serie mondt uiteindelijk uit in de kerstboodschap, waarin Patrick zal spreken over opnieuw geboren worden. Elk jaar komen veel mensen met Kerst naar de kerk, maar voor velen blijft Jezus niet meer dan dat kleine kindje in de kribbe. Maar zoals Johannes zegt: Hij moet groter worden en ik kleiner. Het kerstverhaal is niet alleen een mooi of inspirerend verhaal; Jezus is geboren om ons nieuw leven te geven. Zoals het zo treffend gezongen wordt in het Engelse kerstlied Hark, the herald angels sing: Born to give us second birth. Hoe mooi de liederen ook zijn en hoe gezellig de kerstperiode ook is, we hopen echt tot de kern van het kerstevangelie te komen.

*****

Hoe werkt 'Samen naar Zondag'? Maak een keuze uit een of meer van de volgende onderdelen:

1. **Zelf ontdekken**

Je overdenkt zelf het Bijbelgedeelte en kunt hierbij gebruik maken van een van de bijbelstudiemethodes. Als het vragen oplevert, noteer ze en probeer antwoorden te vinden. Neem je vragen en bevindingen mee naar je kring!

2. Aanvullende teksten en suggesties

Deze teksten en suggesties helpen je om na te denken over het Bijbelgedeelte en het thema.

3. Meer toelichting en gespreksvragen

Om je nog meer te helpen vind je hier een korte uitwerking van het thema en het Bijbelgedeelte en vragen om met elkaar op kring te bespreken.

1. Zelf ontdekken

Bijbeltekst: (Johannes 1:19-34 NBV21)

¹⁹ Dit is het getuigenis van Johannes. De Joden hadden vanuit Jeruzalem priesters en Levieten naar hem toe gestuurd om hem te vragen: 'Wie bent u?' ²⁰ Hij gaf zonder aarzelen antwoord en verklaarde ronduit: 'Ik ben niet de Messias.' ²¹ Toen vroegen ze hem: 'Wie dan? Bent u Elia?' Hij zei: 'Die ben ik ook niet.' 'Bent u de profeet?' 'Nee,' antwoordde hij. ²² 'Maar wie bent u dan?' vroegen ze hem. 'Wij moeten antwoord kunnen geven aan degenen die ons gestuurd hebben – wie zegt u zelf dat u bent?' ²³ Hij zei: 'Ik ben de stem die roept in de woestijn: "Maak recht de weg van de Heer," zoals de profeet Jesaja gezegd heeft.' ²⁴ De afgevaardigden die uit de kring van de farizeeën kwamen, ²⁵ vroegen verder: 'Waarom doopt u dan, als u niet de Messias bent, en ook niet Elia of de profeet?' ²⁶ 'Ik doop met water,' antwoordde Johannes. 'Maar in uw midden is iemand die u niet kent, ²⁷ Hij die na mij komt – ik ben het niet eens waard om de riemen van zijn sandalen los te maken.' ²⁸ Dit gebeurde in Betanië, aan de overkant van de Jordaan, waar Johannes doopte.

²⁹ De volgende dag zag hij Jezus naar zich toe komen, en hij zei: 'Daar is het lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt.' ³⁰ Hij is het over wie ik zei: "Na mij komt iemand die meer is dan ik, want Hij was er vóór mij." ³¹ Ook ik wist niet wie Hij was, maar ik kwam met water dopen opdat Hij aan Israël geopenbaard zou worden.' ³² En Johannes getuigde: 'Ik heb de Geest als een duif uit de hemel zien neerdalen, en Hij bleef op Hem rusten. ³³ Nog wist ik niet wie Hij was, maar Hij die mij gezonden heeft om met water te dopen, zei tegen mij: "Wanneer je ziet dat de Geest op iemand neerdaalt en blijft rusten, dan is dat degene die doopt met de heilige Geest." ³⁴ En dat heb ik gezien, en ik getuig dat Hij de Zoon van God is.'

2. Aanvullende teksten en suggesties

Jesaja 40:3

³ Hoor, een stem roept: 'Baan voor de HEER een weg door de woestijn, effen in de wildernis een pad voor onze God. ⁴ Laat elke vallei verhoogd worden en elke berg en heuvel verlaagd, laat ruig land vlak worden en rotsige hellingen rustige dalen. ⁵ De luister van de HEER zal zich openbaren voor het oog van al wat leeft. De HEER heeft gesproken!'

Matteüs 3:3

¹ In die tijd trad Johannes de Doper op in de woestijn van Judea. Hij verkondigde: ² 'Kom tot inkeer, want het koninkrijk van de hemel is nabij!' ³ Dit was de man over wie de profeet Jesaja sprak toen hij zei: 'Een stem roept in de woestijn: "Maak de weg van de Heer gereed, maak recht zijn paden."' ⁴ Johannes droeg een ruwe mantel van kameelhaar met een leren gordel; hij voedde zich met sprinkhanen en wilde honing.

Handelingen 1:5

(Jezus zei tegen zijn leerlingen:) "Johannes doopte met water, maar binnenkort worden jullie gedoopt met de heilige Geest."

Matteüs 17:9-13

⁹ Toen ze de berg afdaalden, gebod Jezus hun: 'Praat met niemand over wat jullie hebben gezien voordat de Mensenzoon uit de dood is opgewekt.' ¹⁰ De leerlingen vroegen Hem: 'Waarom zeggen de schriftgeleerden dat Elia eerst moet komen?' ¹¹ Hij antwoordde: 'Elia komt inderdaad en herstelt alles. ¹² En ik zeg jullie dit: Elia is al gekomen, maar in plaats van hem te erkennen hebben ze met hem gedaan wat ze wilden. Zo zal ook de Mensenzoon door hun toedoen moeten lijden.' ¹³ Toen begrepen de leerlingen dat Hij op Johannes de Doper doelde.

Matteüs 11:7-15

⁷ Toen ze weer vertrokken, begon Jezus met de mensen over Johannes te spreken: 'Waar zijn jullie in de woestijn naar gaan kijken? Naar het wuiven van het riet in de wind? ⁸ Wat zijn jullie dan gaan zien? Een mens die rijk gekleed ging? Welnee, wie rijk gekleed is verkeert in koninklijke kringen. ⁹ Maar wat zijn jullie dan wel gaan zien? Een profeet? Jazeker, zeg ik jullie, en zelfs meer dan een profeet. ¹⁰ Hij is degene over wie geschreven staat: "Let op, ik zend mijn bode voor Je uit, hij zal een weg voor Je banen." ¹¹ Ik verzeker jullie: onder allen die uit een vrouw geboren

zijn is nooit iemand verschenen die groter was dan Johannes de Doper; maar in het koninkrijk van de hemel is de kleinste nog groter dan hij. ¹² Sinds de dagen van Johannes de Doper wordt het koninkrijk van de hemel door geweld bedreigd en proberen geweldenaars het aan zich te onderwerpen. ¹³ Want alle profetieën van de Profeten en de Wet reiken tot de dagen van Johannes. ¹⁴ En voor wie het wil aannemen: hij is Elia, die komen zou. ¹⁵ Laat wie oren heeft goed luisteren!

Suggestie 1

Verplaats je eens in de situatie en de tijd dat Johannes de Doper preekte. Laat de bijbeltekst op je inwerken alsof je een van de hoorders bent – probeer dus te denken zonder de kennis van nu.

Waarom zou jij – als gewone mens of als priester of Leviet - naar de woestijn gaan om Johannes de Doper te zien en te horen? En, gezien je achtergrond en de omstandigheden toen, met welke verwachtingen zou je gegaan zijn? Wat zou je hebben gehoopt?

Even een stap terug naar het nu: wat hoop jij van en over Jezus te horen? Wie is Hij voor jou en waarom (en wanneer) is dat belangrijk?

Wat is voor jou de belangrijkste zin of les uit deze lezing? Waarom?

Wat bewonder je in Johannes de Doper vooral?

Is wat hij deed en sprak voor ‘gewone mensen zoals wij’ een voorbeeld? Waarom/waarom niet?

Voor wie is de boodschap van Johannes anno nu belangrijk? Op welke plaats en op welke manier kunnen wij dat doorgeven?

Suggestie 2

Het volk en de leiders verwachtten de komst van de Messias, de leiders hadden er zelfs voor geleerd, maar toen Jezus kwam... was Hij heel anders dan verwacht.

Hoe verwachten wij dat Jezus zal zijn als Hij wéérkomt? Kennen wij Hem door en door of kunnen wij ook door Hem verrast worden?

En kunnen wij misschien ook wel verrast worden door iemand die de Messias *lijkt* te zijn? Waarom wel/waarom niet?

Hoe wapen jij je daartegen?

Ofwel: Hoe bereiden wij ons voor op Zijn komst?

3. Meer toelichting en gespreksvragen

Vorige week spraken we over 'Het licht schijnt in de duisternis', de Bijbellezing ging toen over Woord en Licht, betekenisvolle woorden die betrekking hebben op Jezus die in de wereld kwam om te redden. Deze zondag zien we Johannes de Doper die als - de door Elia voorzegde - voorloper of wegbereider van Jezus de mensen oproept de weg van de Heer 'recht te maken'. Dat doet hij door de mens op Jezus te wijzen en hen op te roepen tot inkeer te komen en zich te laten dopen, om vergeving van zonden te verkrijgen.

De mensen van die tijd in het door Romeinen overheerste Israël keken uit naar de komst van de Messias. Die hen zou verlossen. Was Johannes de Doper misschien de Messias? Anders toch wel Elia? Of tenminste de door Mozes voorzegde profeet (van Deuteronomium 18:15,18)? Johannes laat zien wie hij is: *niet* Elia, *niet* de Profeet die zij in gedachten hadden en zeker *niet* de Messias, nee, Johannes voelde zich zelfs 'niet waard om de riemen van Diens sandalen los te maken'.

Maleachi 3:25

Voordat de dag van de HEER aanbreekt, die groot is en ontzagwekkend, stuur Ik jullie de profeet Elia.

Lukas 3:3-4

³ *Daar ging Johannes in de omgeving van de Jordaan verkondigen dat de mensen zich moesten laten dopen en tot inkeer moesten komen, om vergeving van zonden te krijgen, ⁴ zoals geschreven staat in het boek met de uitspraken van de profeet Jesaja:*

'Een stem roept in de woestijn: "Maak de weg van de Heer gereed, maak recht zijn paden! ⁵ Iedere kloof zal worden gedicht, elke berg en heuvel geslecht, kromme wegen recht gemaakt, hobbelige wegen geëffend; ⁶ en al wat leeft zal zien hoe God redding brengt."

Deuteronomium 18:15,18

¹⁵ *Hij (God) zal in uw midden steeds weer een profeet laten opstaan, een profeet zoals ik (Mozes). Naar hem moet u luisteren.*

¹⁸ *Ik (God) zal in hun midden steeds weer een profeet laten opstaan, een profeet zoals jij (Mozes). Ik zal hem mijn woorden ingeven, en hij zal het volk alles overbrengen wat Ik hem opdraag.*

Johannes 5:30-33

(Jezus zegt:) ³¹ *Als Ik nu over mezelf zou getuigen, dan was mijn verklaring niet betrouwbaar, ³² maar iemand anders getuigt over Mij, en Ik weet dat zijn verklaring over Mij betrouwbaar is. ³³ U hebt boden naar Johannes gestuurd en hij heeft een betrouwbaar getuigenis afgelegd*

Handelingen 19:4,

Daarop zei Paulus: 'Johannes doopte de mensen die tot inkeer kwamen en zei tegen hen dat ze moesten geloven in degene die na hem kwam, in Jezus.'

Johannes de Doper verbleef in de woestijn, droeg geen kleding die op waardigheid duidde en voedde zich met sprinkhanen en wilde honing. Vasten was een onderdeel van zijn leven. Ik kan me voorstellen dat hij een wat zonderlinge indruk maakte. Hij zal geen lekker verwarmde of goed gekoelde zaal of groot huis gehad hebben om mensen gastvrij te ontvangen. En hij had als 'boeteprediker' een boodschap die bij een deel van de mensen hard binnenkwam. Hoe kun je dan - in de woestijn!) - toch mensen trekken? Zou dat niet het werk van God zijn? Aan Johannes de Doper de taak de mensen die bij hem kwamen op Jezus te wijzen, waarbij hij zich blijkbaar niet druk hoefde te maken over de dingen die daarvoor nodig leken.

Vraag 1

Is het vorenstaande iets om over na te denken in onze tijd en onze situatie? Als je daar even de tijd voor neemt: wat komt dan zoal naar boven?

Vraag 2

Is het niet vreemd dat Johannes – ondanks het grote belang van de boodschap - niet naar de steden ging (waar veel mensen wonen), maar in de woestijn bleef om daar - in die niet-uitnodigende omstandigheden - de mensen toe te spreken?

Zit daar misschien ook een les voor ons in? Welke?

Vraag 3

'Maak recht de weg van de Heer.' Logisch dat niet bedoeld wordt dat de weg van de Heer niet recht zou zijn. Het is meer dat wij zijn rechte weg hebben gekromd, 'onrecht' hebben gemaakt. En dat de oproep is dat wij de weg van en naar God weer recht maken zodat Hij zonder blokkades,

omwegen, tegenwerpingen en strubbelingen, zo rechtstreeks of direct mogelijk tot ons kan komen en wij bij Hem.

Johannes de Doper predikte tot inkeer ter vergeving van zonden en bereidt zo de weg van de Heer naar de harten van mensen.

Wat zegt de boodschap van Johannes voor ons, nu, na Jezus' offer aan het kruis als Lam van God, dat alle zonden van de wereld wegneemt?

'Maak recht de weg van de Heer.' Als we dat zien als een opdracht voor ons eigen leven, wat zouden dan aandachtspunten voor jou kunnen zijn?

Gebed

Johannes de Doper zegt in vers 29, wijzend op Jezus: *"Daar is het Lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt."*

In het Oude Testament werd het lam geofferd tot *bedekking* van de zonde, maar Jezus kwam als het Lam van God om de zonde niet te bedekken, maar *wég te nemen*.

Als je wilt bidden voor de dienst van zondag en onze weg daarnaartoe, dan is het bovenstaande wellicht een goede reden om als dank mee te nemen in je gebed.

En voor wie wil **afsluiten** met een lied, is Opwekking 277 misschien een optie: Machtig God, sterke Rots.

Machtig God, sterke Rots, U alleen bent waardig.
Aard' en hemel prijzen U, glorie voor uw naam.

Lam van God, hoogste Heer, heilig en rechtvaardig,
stralend Licht, Morgenster, niemand is als U.

Prijst de Vader, prijst de Zoon. Prijst de Geest, die in ons woont.
Prijst de Koning der heerlijkheid. Prijst Hem tot in eeuwigheid.

